

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

Természeti Katasztrófák Csökkentésének Világnapja
Nemzetközi Tudományos Konferencia

Budapest, 2021. október 20.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek és más rendvédelmi szervek együttműködése katasztrófák esetén

Berta Katalin, doktorandusz

KMDI

Bemutakozás

Berta Katalin, doktorandusz
Berta.Katalin@uni-nke.hu

- **Tanulmányok:**

- KRF, mezőgazdasági – és erdészeti mérnök, TDK
- NKE BsC, + MsC, TDK, OTDK különdíj
- német, francia nyelvtudás

- **Munkahelyek:**

- Metró Polgári Védelem, előadó, szakoktató

- **Tapasztalatok - motiváció**

- Természeti katasztrófák során önkéntes állatmentői tevékenység
- 2001, 2002, 2013 árvíz
- 2013 hóhelyzet
- 2010 vörösiszap katasztrófa
- 2011 „évszázad árvize”

- **Küldetés**

- Állatmentési feladatok innovációja a Katasztrófavédelem műszaki mentési munkálataiban

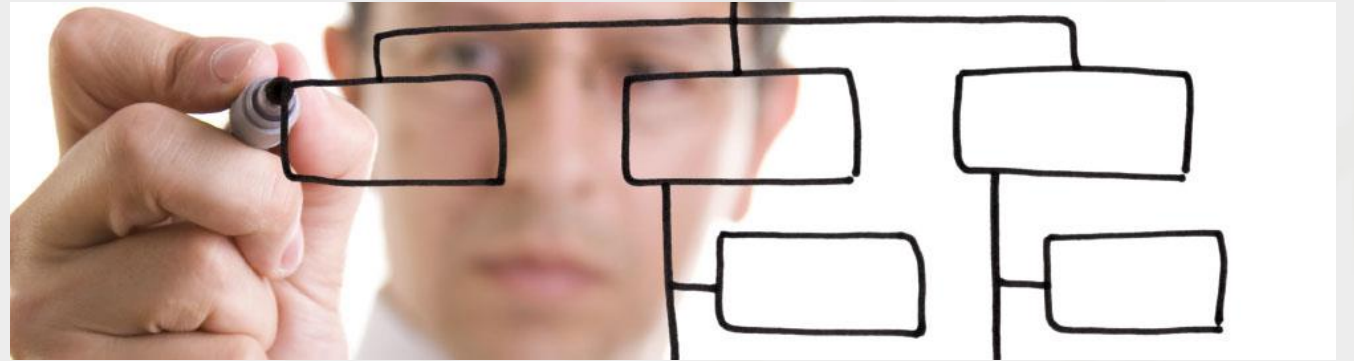
- **Mottóm:**

- *„A rászorultság lábak számától független!”*

Az előadás felépítése

- Jogszábályi ismertetés
- Saját példák
- Következtetések
- Javaslatok

Bevezetés

- A katasztrófák felszámolása során fontos a különböző rendvédelmi és rendészeti feladatot ellátó szervezetek együttműködése.
- Az általános feladatokon túlmenően sajátos tevékenység jelenik meg az állatok mentéséhez kapcsolódóan.
- A Katasztrófavédelem hivatásos szervei a rendőrséggel és a Büntetésvégrehajtással a veszélyhelyzeti időszakban fokozott együttműködést valósítanak meg a védelmi bizottságokon belül.

Katasztrófavédelem részvétele

- **2011/CXXVIII. Katasztrófavédelmi törvény**
- a katasztrófák hatósági megelőzése;
- a bekövetkező polgári veszélyhelyzetekben a mentés végrehajtása;
- a védekezés megszervezése és irányítása;
- a káros következmények felszámolása;
- a helyreállítás-újjáépítés megvalósítása

Rendőrség részvétele

- **62/2011.(XII.29.) 62/2011.(XII.29.)BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól**

Az általános feladatokra létrehozott rendőri szerv közreműködik:

- Az árvíz, belvíz elleni védekezésben;
- A járványügyi és a környezetvédelmi rendszabályok bevezetésének érvényesítésében;
- A veszélyhelyzetek felszámolásában részt vevő szervezetek tevékenységének biztosításában.
- ellenőrző-átesztő pontok telepítésében, működtetésében;
- A lakosság védelmi célú építményei veszélyhelyzet idejére szóló előkészítésének, készenlétbe helyezésének biztosításában;
- Az áldozatok felkutatásában;
- A kitelepített, illetve a befogadott lakosság regisztrációjában;
- A lakosság életét és anyagi javait tömeges méretekben veszélyeztető természeti csapások, ipari balesetek következményeinek felszámolásában részt vevő erők feladatai ellátásának biztosításában;

Magyar Honvédség részvétele

- **2011 évi CXIII. Tv.a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről**
- A Honvédség *fegyverhasználati joggal* látja el a következő feladatokat:
- Magyarország függetlenségének, területének, légterének, lakosságának és anyagi javainak külső támadással szembeni fegyveres védelme,
- kollektív védelmi, békefenntartó, válságkezelési és humanitárius feladatok
- a honvédelem szempontjából létfontosságúnak kijelölt rendszerelemek, illetve a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények őrzése és védelme,
- tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején közreműködés az államhatár őrzésében
- háborús cselekmények, fegyveres konfliktusok esetén a bajba jutott magyar állampolgárok mentésében, hazatérésük biztosításában, az evakuálás végrehajtásában,
- honvédelmi veszélyhelyzet idején az államhatár ellenőrzésében való részvétel,
- különleges jogrend szerinti veszélyhelyzettel és az egészségügyről szóló törvény szerinti egészségügyi válsághelyzettel feladatokban.

A Magyar Honvédség részvétele

- A Honvédség fegyverhasználati jog nélkül látja el a következő feladatokat:
- közreműködés a katasztrófavédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában,
- katonai szakértelmet és speciális eszközöket igénylő feladatokban,
- a Magyarország biztonságát, honvédelmi érdekeit sértő kibertámadások elleni fellépés,
- a menedékjogról szóló törvény szerinti tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet kihirdető kormányrendeletben meghatározott területen – e törvényben meghatározottak szerint – segítheti a rendőr feladatainak ellátását.
- segítheti a veszélyhelyzet és az egészségügyi válsághelyzet felszámolásához szükséges feladatok ellátását.
- Ha katasztrófa következtében szükséges élet- és vagyonmentés
- A Honvédség szállítóeszközei és műszaki munkagépei átengedhetők;
- a készenlét fokozása;

Büntetésvégrehajtás részvétele

- 2013. évi CCXL. Tv
- Az elítéltek részvétele katasztrófák esetén problémás
- elsősorban intézményen belüli esetről
- Részvétel önkéntes
- Külföldi állampolgárokat nem lehet alkalmazni

Önkéntesek részvétele

- 2011 évi CLXV. tv.
- Polgárőrség katasztrófavédelmi feladatokban vesz részt;
- Biztosítás az ellenőrző-áteresztő pontokon, bűnmegelőzés, őrzési feladatok;
- Állatmentési feladatok, mivel különböző civil szakmákból érkeznek – így csökkenthető a hivatásos állomány leterheltsége

Részösszegzés

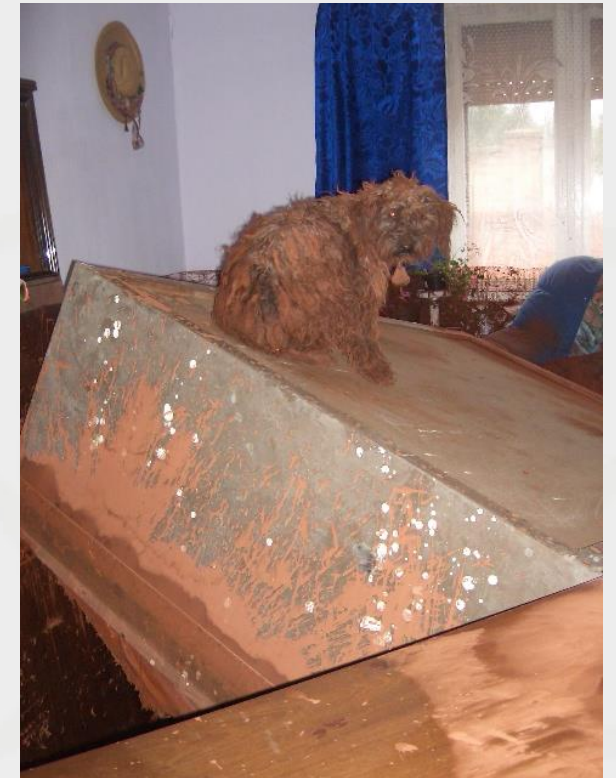
- A fentiek alapján jól látható, hogy katasztrófák során a rendvédelmi szervek szigorú rend szerint, jogszabályok alapján vesznek részt a műveletekben;
- Katasztrófavédelmi feladat az állatmentés, a műszaki mentés témakörén belül;
- Nincs kialakult eljárásrend;
- Nincs apparátus;
- Tapasztalt civil szervezetek bevonása ad hoc jelleggel történik.

Saját tapasztalat – a vörösiszapkatasztrófa

- 2010 október, még az 1999-es katasztrófavédelmi törvény alapján történt a tevékenység;
- Három település, 10 halálos áldozat, kitelepítés;
- Részvétel állatmentőként – több száz állat mentése;
- Polgármester irányítása alatt, általában a Rendőrséggel, vagy a Polgári Védelemmel dolgoztunk;
- A Tűzoltók elsődleges feladatán, az emberi élet és az anyagi javak mentésén túl korlátozottan álltak rendelkezésre;
- Rendőri állomány elsősorban biztosítási, bűnmegelőzési feladatokat látott el;
- Magyar Honvédség humanitárius feladatokat látott el;
- Az állatok kimentése, kezelése, dokumentálása a civilekre hárult!

Mentési sajátosságok

- Állatpszichológiai alapszabályok
- Alapelvek
- Vadak: természetes félelem → pánik-agresszió → sérülés
- Egzotikusok: hüllők, prémes állatok, rágcsálók, ízeltlábúak
- Társállatok: mentésük hosszadalmasabb
- Haszonállatok: gazdasági kérdés is

Mentési eszközök összehasonlítása

Gépjárműfecskendők, különleges szerek

- Habbal oltó berendezések, vágó-feszítő eszközök, létra, bolya, tömlő, mászóeszközök, kötelek

Állatmentő autó

- Kötelek, hevederek, francia bot, takaró, boxok, inkubátor, elsősegély felszerelés, lánckesztyű

Következtetések, javaslatok

- Fontos a rendvédelmi szervek oktatásának kiterjesztése az állatok mentésére állatjóléti, etológiai szempontból;
- Riasztási módszer átstrukturálása, ugyanis országszerte számos állatmentő civil szervezet létezik, számos szervezet több évtizedes múltra tekint vissza, s részvételük, szakértelmük nem kérdőjelezhető meg;
- A XXI. században társadalmi igény az állatok megmentése és a szemlélet változtatása;
- A katasztrófavédelmi jogi szabályozók erre lehetőséget adnak, ám az állatmentés sajátosságaira vonatkozó ismeretek nélkül ez egy nyitott kapu marad.

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM**

LUDOVIKA

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

uni-nke.hu